

- Geitenbergweg 3 te Dieren -
Activiteitenplan in het kader van een Omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit

Opdrachtgever	Stichting Scholengemeenschap Veluwezoom
Kenmerk rapport	Activiteitenplan Geitenbergweg 3 te Dieren
Versie	V2.0
Datum	5 maart 2026
Auteur	S. Obdeijn Bsc.

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10 7424 DM Deventer
Bezoekadres: Keulenstraat 10, 7418 ET Deventer
www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMENE INFORMATIE	6
2. WERKZAAMHEDEN EN PLANNING	7
2.1 WERKZAAMHEDEN	7
2.2 WERKWIJZE WERKZAAMHEDEN	7
2.3 PLANNING WERKZAAMHEDEN	7
3 VERBODSBEPALINGEN EN BELANG	9
3.1 VERBODSBEPALINGEN	9
3.2 WETTELIJK BELANG	9
4 ECOLOGISCH INVENTARISATIE: ACHTERGROND	11
4.1 METHODE INVENTARISATIE	11
4.2 ACTUALITEIT INVENTARISATIEGEGEVENS	12
4.3 LOCATIE INVENTARISATIE EN INGREEP	12
4.4 BEOOGDE INGREEP	14
5 ECOLOGISCH INVENTARISATIE: RESULTATEN	15
5.1 VERBLUFPLAATSEN/ NESTEN	15
5.2 FOERAGEERGEBIEDEN, MIGRATIE- EN VliegROUTES	17
5.3 OMGEVINGSCHECK	17
6 EFFECTEN	18
7 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING	20
7.1 STAAT VAN INSTANDHOUDING	20
7.2 AFBREUK GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING	25
8 MAATREGELEN	30
8.1 MAATREGELEN	30
8.2 VERVANGENDE VERBLUFPLAATSEN: TIJDELIJK	31
8.3 VERVANGENDE VERBLUFPLAATSEN: PERMANENT	35
8.4 DOEL MAATREGEL	37
8.5 EFFECTIVITEIT MAATREGEL	37
8.6 AFHANKELIJK	37
8.7 UITVOERING MAATREGEL: MONITOREN	37
9 ALTERNATIEVEN	38
9.1 ALTERNATIEVE LOCATIE	38
9.2 ALTERNATIEVE UITVOERING EN WERKWIJZE	38
9.4 ALTERNATIEVE PLANNING	38
10 GERAADPLEEGDE LITERATUUR	38

INLEIDING

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Dieren en betreft een omheind schoolterrein met schoolgebouw, plein en grasvelden. Het schoolgebouw is opgetrokken uit baksteen met veel ramen en heeft een plat dak. In de directe omgeving zijn bomenrijen en woningen aanwezig.

De initiatiefnemer is voornemens het gebouw te amoveren en vervolgens nieuw te bouwen. In dit kader is door Sweco Nederland B.V. (hierna: Sweco) in juni 2025 een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Verkenkend natuuronderzoek Geitenbergweg 3 te Dieren). Uit deze quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van vaste en jaarrond beschermde nesten- en verblijfplaatsen van gierzwaluw en vleermuizen niet uit te sluiten was op de genoemde locatie. EcoTierra verwacht, in tegenstelling tot Sweco, wel dat er huismussen kunnen broeden in het gebouw. Deze soort broedt op soortgelijke locaties als gierzwaluw. Tevens zijn er groenstructuren en zandbaden nabij aanwezig en geeft de NDFF aan dat er binnen 50 meter afstand gebroed wordt door huismus.

Het nader onderzoek vindt plaats in 2025 en 2026. Het nader onderzoek naar paarverblijven vleermuizen heeft reeds in 2025 plaatsgevonden, het onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen vervolg zal in 2026 plaatsvinden.

Onderhavig activiteitenplan kijkt af van een reguliere aanvraag. Er is haast geboden bij de sloop en nieuwbouw van de school. Het is niet wenselijk om langer dan nodig gebruik te maken van de tijdelijke huisvesting (kwalitatief mindere omgeving) voor de school. Om de impact van de schoolverhuizing op de leerlingen zo minimaal mogelijk te houden, is de zomervakantie aangewezen als het gewenste verhuismoment. De sloop dient daarna zo snel mogelijk te volgen. Normaliter wordt een vergunningsaanvraag pas gedaan wanneer alle resultaten bekend zijn (juli 2026). In onderhavige situatie wordt al na de eerste ronde vleermuizen (2025), waarbij verblijven zijn aangetoond, de aanvraag ingediend. Hierbij wordt voor de reeds aangetoonde verblijven en voor eventueel nog aan te tonen verblijven een vergunning aangevraagd. Hierbij is uitgegaan van een worstcasescenario, beperkt tot gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus. Uit het eerste deel van het nadere onderzoek is naar voren gekomen dat er in het schoolgebouw één zomerverblijfplaats (wel uitgevlogen, maar vervolgens geen baltsgedrag waargenomen) van gewone dwergvleermuis en één paarverblijf van ruige dwergvleermuis aanwezig zijn.

In het worstcasescenario komt daar voor gewone dwergvleermuis nog een zomer- en een kraamverblijf bij. Er zijn in het gebouw 2 potentiële nestlocaties voor vogels aanwezig. Er wordt vanuit gegaan dat beide soorten elk 2 nesten heeft. Voor de worstcase aan te treffen soorten/ functies worden mitigerende maatregelen genomen. In totaal wordt in het worstcasescenario dus uitgegaan van 2 zomerverblijven, 1 paarverblijf en een kraamverblijf gewone dwergvleermuis, een paarverblijf ruige dwergvleermuis, 2 nesten van huismus en 2 nesten van gierzwaluw. Voor al deze functies zijn voor 1 april 2026 tijdelijke mitigerende maatregelen genomen. Er zijn 12 opbouwkasten zomer-, paarverblijf dwergvleermuizen, 4 opbouwkasten kraamverblijf gewone dwergvleermuis, 10 nestkasten gierzwaluw en 4 nestkasten huismus opgehangen in de directe omgeving.

Er is afgesproken met de initiatiefnemer dat wanneer er uit het nader onderzoek in april- juli 2026 geen of minder verblijven worden aangetoond, er toch natuurvriendelijk wordt gebouwd met aangepaste aantallen voor de verschillende soorten. Uiteraard kunnen er andere vleermuissoorten worden waargenomen, zoals laatvlieger. In die situatie de aanvraag worden aangepast/ aangevuld.

De voorgenomen sloop zal de aangetoonde en potentieel aanwezige vaste verblijfplaatsen en nesten verstoren en vernietigen. Dit is niet toegestaan bij de Omgevingswet. In dit kader dient een Omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit te worden aangevraagd. De te nemen maatregelen dienen begeleid te worden door een ecooloog en vastgesteld te worden in een werkprotocol.

NB; het is bekend dat er normaliter alleen een vergunning wordt afgegeven voor soorten/ functies die aangetoond zijn. Echter, door het reeds beoordelen van het worstcasescenario kan er snel gehandeld worden wanneer het nader onderzoek is afgerond. Het streven is dan om in juli- september natuurvrij te kunnen maken. Als de bevindingen binnen het scenario blijven (aan te tonen met een nader onderzoek) kan de vergunning snel na afronding van het onderzoek vergund worden. Wanneer er kleine wijzigingen zijn, zoals het bijvoorbeeld aantreffen van nog 2 zomerverblijven gewone dwergvleermuis kan een aanpassing snel worden gedaan. Uiteraard is bekend dat bij het aantreffen van andere soorten, bijvoorbeeld laatvlieger of meervleermuis, er een andere situatie ontstaat die opnieuw zal moeten worden beoordeeld.

De algemene ecologische winst is dat wanneer er geen kraamverblijf gewone dwergvleermuis of nesten van vogels aanwezig zijn, er wel tijdelijke en permanente maatregelen zijn en worden genomen.

1. ALGEMENE INFORMATIE

Projectnaam:

Activiteitenplan Geitenbergweg 3 te Dieren

Naam aanvrager:

Stichting Scholengemeenschap Veluwezoom

Factuuradres

Stichting Scholengemeenschap Veluwezoom

Soorten waarvoor de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd:

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) (aangetoond zomerverblijf, potentieel extra zomer- en kraamverblijf)

Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) (aangetoond paarverblijf)

Huismus (*Passer domesticus*) (potentieel 2 nesten)

Gierzwaluw (*Apus apus*) (potentieel 2 nesten)

Overtreding verbodsbepaling en wettelijk belang:

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Artikel 11.46 lid 1b: opzettelijk verstoren van vleermuizen;

Artikel 11.46 lid 1d: beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen.

- Habitatrichtlijn: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economische belang en gunstige effecten op het milieu.

Huismus en gierzwaluw

Artikel 11.37 1b: het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.

- Vogelrichtlijn: In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.

Duur Omgevingsvergunning:

De Omgevingsvergunning wordt voor 3 jaar aangevraagd, van 1 juli 2026 tot 1 juli 2029.

2. WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

2.1 Werkzaamheden

- Amoveren school
- Nieuwbouw school

2.2 Werkwijze werkzaamheden

In verband met de geplande werkzaamheden wordt er een ecologisch werkprotocol opgesteld, waarin omschreven staat welke maatregelen getroffen worden om effecten op beschermde soorten te voorkomen en eventueel extra voorwaarden uit de vergunning. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Er staat onder andere in vermeld:

- in welke periode gewerkt moet worden;
- welke activiteiten op welke locatie(s) en op welk moment plaatsvinden;
- welke maatregelen worden genomen en wat daarmee wordt gerealiseerd voor de aangetroffen beschermde soorten;
- wanneer begeleiding door een ecooloog noodzakelijk is;
- wie de ecooloog en wat de deskundige exact gaat doen.

Dit ecologische werkprotocol zal aanwezig zijn op de uitvoeringslocatie. Er zal buiten de meest kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en eventueel van huismus en/of gierzwaluw worden gewerkt.

2.3 Planning werkzaamheden

Werkzaamheden	Periode	Maatregel
Aanbrengen tijdelijke mitigerende maatregelen	Vóór april 2026	12 zomer-/paarverblijven verblijven dwergvleermuis, 4 kraamverblijven gewone dwerg, 4 nestkasten huismus en 10 nestkasten gierzwaluw.
Aanleveren bevindingen aan bevoegd gezag nader onderzoek 2026	Direct na laatste ronde nader onderzoek, verwacht eerste helft juli.	Direct aanleveren gegevens opdat zo spoedig mogelijk natuurvrij gemaakt kan worden voor ruige dwergvleermuis
Natuurvrij maken vleermuis Periode afhankelijk van uiteindelijke bevinding en afgiftedatum vergunning	Alleen zomer-paarverblijf Zo spoedig mogelijk na afronding onderzoek 2026 (eind juli, begin september is streven). Uiterlijk 15 oktober	Exclusionflaps, borstels en rugvulling aanbrengen
	Inclusief kraamverblijf gewone dwergvleermuis 1 september - 15 oktober	Exclusionflaps, borstels en rugvulling aanbrengen
Natuurvrij maken huismus en gierzwaluw	September-oktober	Borstels en rugvulling aanbrengen
Extra check huismus en gierzwaluw	September	Wanneer in september natuurvrij gemaakt wordt vindt er een extra check plaats op broedvogels gierzwaluw en mogelijke vervolg legsels huismus.
Uitvliegonderzoek vleermuizen	Minimaal 5 dagen na natuurvrij maken	Controle op gemiste openingen en eventueel uitvliegende vleermuizen

Werkzaamheden uitvoeren	Na natuurvrij gave, september-oktober	Sloop schoolgebouw
Aanbrengen permanente mitigerende maatregelen Bij worstcasescenario	Tijdens bouw	12 zomer-/paarverblijven verblijven gewone en ruige dwergvleermuis, 4 kraamverblijven gewone dwergvleermuis, 4 nestkasten huismus en 10 nestkasten gierzwaluw.
Aanbrengen permanente mitigerende maatregelen Daadwerkelijke situatie	Tijdens bouw	8 zomer-/paarverblijven gewone en ruige dwergvleermuis. Afhankelijk van bevindingen voorjaaronderzoek. In ieder geval zal er natuurinclusief worden gebouwd (zie tabel 2).

3 VERBODSBEPALINGEN EN BELANG

3.1 Verbodsbepalingen

Vleermuizen

Artikel 11.46 lid 1b: opzettelijk verstoren van vleermuizen;

Artikel 11.46 lid 1d: beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan er tenminste één zomerverblijf van gewone dwergvleermuis en één paarverblijf van ruige dwergvleermuis verloren. Mogelijk (worstcasescenario) gaan er tevens een extra zomerverblijf en een kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis verloren. De verblijven worden vernietigd en de vleermuizen worden gedwongen te verhuizen.

Huismus en gierzwaluw

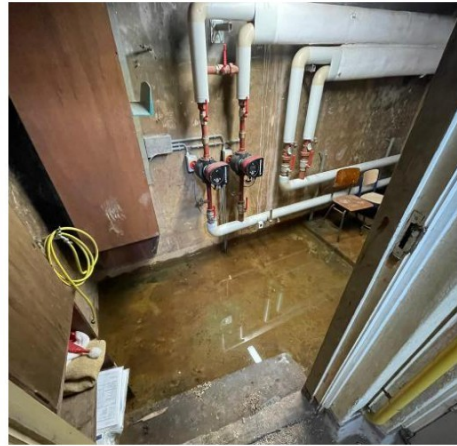
Artikel 11.37 Bal lid 1b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.

Als gevolg van de sloop gaan er mogelijk (worstcasescenario) 2 nesten van gierzwaluw of 2 nesten van huismus verloren.

3.2 Wettelijk belang

Voor het kunnen aanvragen van een vergunning dient er aangegeven te worden, en worden onderbouwd, welk wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn kan worden gehanteerd. Voorliggend project kent het wettelijke belang dat hieronder genoemd en onderbouwd wordt.

- Habitatrichtlijn: 'In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economische belang en gunstige effecten op het milieu'.
- Vogelrichtlijn: 'In het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid.'
- Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de huisvesting van funderend onderwijs en moeten zorgen voor voldoende en goede schoolgebouwen met een redelijk niveau. Vanaf 2025 is dit verplicht via een integraal huisvestingsplan (IHP) wat vigerend is in de gemeente Rheden. In dit plan staat beschreven dat door de fusie van basisschool LeerRijk en basisschool De Wensvogel in augustus 2023, de locatie De Wensvogel (Geitenbergweg 3) vernieuwbouw of nieuwbouw krijgt. In dit plan wordt rekening gehouden met een uitbereiding van de locatie De Wensvogel. Hierin staat wanneer schoolgebouwen worden gerenoveerd of dusdanig verouderd/ in slechte staat zijn, dat nieuwbouw de enige optie is. Dit is afhankelijk van hoe oud het gebouw is, als het gebouw op exact dezelfde plek blijft staan en als het bestaande gebouw nog in aanmerking komt voor vernieuwbouw (gedeeltelijk hergebruik). Onderhavig gebouw is meer dan 60 jaar oud en heeft aanzienlijke gebreken. De kelder loopt regelmatig vol water en het fundament toont gebreken. De vochtige kelder zorgt voor schimmelvorming en voor een ongezond binnenklimaat.

Foto's: Vochtige en ondergelopen kelder.

Derhalve is een nieuw schoolgebouw noodzakelijk om te waarborgen dat de huidige en toekomstige kinderen uit de wijk onderwijs krijgen in een gezond en veilig gebouw.

- Het gebouw is door Het Dagelijks Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) beoordeeld op brandveiligheid. In deze beoordeling is op 24 november 2025 geconstateerd dat het gebouw tekortkomingen heeft met betrekking tot brandwerende scheidingsconstructies. De aangetroffen punten dienden voor maandag 5 januari 2026 verholpen te worden (zie rapportage VGGM). Echter is er in samenspraak met de VGGM overeengekomen dat dit in onderhavige situatie, i.v.m. beoogde sloop, uitgesteld kan worden tot uiterlijk oktober 2026 (zie separaat toegevoegde mailwisseling).
- Tevens past het gebouw niet bij de verwachte aantal leerlingen en zal het gebouw uitgebreid moeten worden. Gezien de slechte staat van het gebouw, zal uitbereiding niet het gewenste resultaat opleveren en zal het gebouw niet voldoen aan de nieuwbouweisen en frisse scholen klasse b.

4 ECOLOGISCH INVENTARISATIE: ACHTERGROND

Voor specifieke beschrijvingen van de inventarisaties en gebruikte methodes wordt verwezen naar de separaat bijgevoegde rapportages die in het kader van de ingreep zijn uitgevoerd.

Hieronder worden de belangrijkste punten weergegeven.

4.1 Methode inventarisatie

Door Sweco is in juni 2025 een quickscan (Verkennend natuuronderzoek Geitenbergweg 3 te Dieren) uitgevoerd. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van vaste nesten- en verblijfplaatsen van gierzwaluw en vleermuizen op basis van dat veldbezoek niet uitgesloten kon worden en dat nader onderzoek naar deze soortgroep noodzakelijk was. EcoTierra verwacht, in tegenstelling tot Sweco, wel dat er huismussen kunnen broeden in het gebouw. Deze soort broedt op soortgelijke locaties als gierzwaluw. Er zijn groenstructuren en zandbaden nabij aanwezig. Tevens geeft de NDFF aan dat er binnen 50 meter afstand gebroed wordt door huismus. Het nader onderzoek naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen is uitgevoerd in het najaar van 2025. De andere onderzoeken worden uitgevoerd in de periode maart t/m juli 2026. Ten tijde van onderhavig schrijven is het nader onderzoek nog niet afgerond.

Echter gezien de haast van dit project, is er door de initiatiefnemer voor gekozen om voor de reeds aangetroffen soorten en verblijfplaatsen een vergunning aan te vragen. Tevens wordt er voor een huismus, gierzwaluw en vleermuis een worstcasescenario gehanteerd waarbij ervan uit wordt gegaan dat er nog een zomerverblijf en een kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis wordt aangetoond in 2026. Tevens wordt uitgegaan van 2 nesten huismus en gierzwaluw.

Vleermuizen

Het nader onderzoek vleermuis heeft en zal plaatsvinden op basis van het 'Vleermuizenprotocol 2021, geactualiseerd voor meervleermuis, 24 maart 2025' en Kennisdocumenten van Gewone dwergvleermuis (2.0) en Ruige dwergvleermuis (2.0). Tijdens de (schemer)onderzoeken is met behulp van een batdetector, batlogger, zaklamp, warmtebeeldcamera en zoomcamera zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van vleermuizen. Het vleermuizenonderzoek bestaat uit twee onderdelen, namelijk een visuele inspectie bij daglicht en onderzoeken tijdens de schemeruren. Tijdens de schemer-/ nachtonderzoeken wordt door middel en met behulp van visuele waarnemingen (zicht en met behulp van de warmtebeeldcamera Pulsar Helion 2 XP of soortgelijk) en een batdetector (Pettersson D230/ D240X, Echo Meter Touch 2 pro, batlogger M/M2 of soortgelijk) onderzocht of vleermuizen gebruik maken van het plangebied. De batloggers nemen ultrasone geluiden op die later geanalyseerd kunnen worden. Voor soorten van het *Myotis* geslacht kan dit noodzakelijk zijn om tot een correcte determinatie te komen. Het onderzoek in de avondschemer is bedoeld om uitvliegende exemplaren te kunnen waarnemen. Vleermuizen warmen gedurende de dag op in hun verblijfplaats en vliegen rond de schemer uit om op jacht te gaan naar insecten. In de ochtenduren keren ze terug naar hun verblijfplaats, zodat invliegende exemplaren waargenomen kunnen worden. Gedurende de onderzoeken wordt tevens gelet op sociale roepen en baltsgedrag. Het najaarsonderzoek is deels gestart voor zonsondergang, zodat ook al een beeld verkregen kon worden van uitvliegende exemplaren.

Het plangebied is gelegen in de cirkel mannenverblijf van de meervleermuis. Het ochtendonderzoek zal derhalve in juli plaatsvinden.

Huisemus

Het onderzoek naar de huismus zal worden uitgevoerd zoals beschreven in het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (versie 2.1 februari 2023). De aan- of afwezigheid van broedende huismussen kan worden aangetoond door twee gerichte veldbezoeken te brengen aan het plangebied in de optimale

periode tussen 1 april tot en met 15 mei 2026. Hierbij is minimaal gedurende 1 uur het projectgebied onderzocht. Tussen de twee veldbezoeken is een minimale tussenperiode van 10 dagen gehandhaafd.

Gierzwaluw

Het onderzoek naar de gierzwaluw zal worden uitgevoerd op basis van het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (versie 2.0 juli 2023). Dit Kennisdocument schrijft drie onderzoeken in de periode 1 juni – 15 juli voor. Tussen het eerste en laatste bezoek liggen minimaal 10 dagen. Hierbij zal één bezoek worden gebracht vóór 1 juli en één bezoek na 1 juli. Het onderzoek zal plaatsvinden gedurende 2 uur met start 1,5 uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsondergang. Tijdens het onderzoek zal “getaped” worden, dit is het afspelen van gierzwaluwengeluid om een reactie vanuit het nest uit te lokken. Hoewel dit voor een groter gebied minder geschikt is, was het voor een goed overzichtelijk plangebied als in onderhavige situatie wel toe te passen. De eventuele geschikte holtes waren duidelijk zichtbaar en te onderzoeken.

Onderzoeksdata en informatie

Datum	Tijdstip	Aantal onderzoekers	Onderzochte functie	Weersgesteldheid Minimale temperatuur
19-08-2025	Avond Start: 22.00 Eind: 01.30	1	Paarverblijf vleermuis	13°C, 1 Bft, licht bewolkt en droog
10-09-2025	Avond Start: 19.45 Eind: 01.00	2	Paar- /zomerverblijf vleermuis	15°C, 2 Bft, bewolkt en droog
Nog uit te voeren in 2026				
1 april- 15 mei 2026	Nest huismus			
1 juni- 15 juli 2026	Zomer- en kraamverblijf vleermuis			
	Nest gierzwaluw			

Tabel 1: Onderzoeksdata en informatie veldbezoeken.

4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

De verkregen gegevens van de nader onderzoeken zijn na de afronding van het nader onderzoek in 2026 nog geen jaar oud. Deze termijn valt ruim binnen de drie jaar die voor de onderzochte soorten geldt.

4.3 Locatie inventarisatie en ingreep

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Dieren en betreft een omheind schoolterrein met schoolgebouw, plein en grasvelden. Het schoolgebouw is opgetrokken uit baksteen met veel ramen en heeft een plat dak. In de directe omgeving zijn bomenrijen en woningen aanwezig.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: PDOK).

Foto's: Indrukken plangebied bij schemer.

4.4 Beoogde ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om het gebouw te amoveren. Hiervoor zal een nieuw schoolgebouw in de plaats komen. Er worden geen bomen gekapt en/of oppervlakte wateren gedempt. Ten tijde van de aanvraag zijn er geen schetsen van de nieuwe situatie bekend. Deze zullen separaat aangeleverd worden.

5 ECOLOGISCH INVENTARISATIE: RESULTATEN

Op het moment van onderhavig schrijven is alleen het najaarsonderzoek uitgevoerd naar paarverblijven vleermuizen. Het nader onderzoek naar zomer- en kraamverblijven vleermuizen en nesten van huismus en gierzwaluw zal plaatsvinden tussen april en juli 2026.

Gezien de haast van het project, zie eerdere uitleg, is een worstcasescenario aangehouden van in totaal 3 zomer-, -paarverblijven dwergvleermuizen, 1 kraamverblijf gewone dwergvleermuis en 2 nesten van huismus en 2 nesten van gierzwaluw. Mogelijk zijn er nog andere vleermuissoorten aanwezig, maar deze soorten zijn niet meegenomen in de worstcase omdat tijdelijke mitigatie voor soorten als laatvlieger lastig is.

5.1 Verblijfplaatsen/ nesten

Vleermuizen

Zomerverblijf

2025

Op 10 september 2025 is er één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis waargenomen. 1 exemplaar vloog uit en keerde niet meer terug gedurende het onderzoek. Er is toen geen baltsactiviteit waargenomen, waardoor uitgegaan wordt van een zomerverblijf. De toegang tot dit verblijf wordt verkregen via een open stootvoeg aan de noordzijde van het gebouw.

Afbeelding 2: Overzichtskaart met locaties vastgestelde paar- en zomerverblijfplaatsen en baltsvlucht.

Paarverblijf

Op 19 augustus 2025 is een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis vastgesteld. De toegang tot dit verblijf wordt verkregen via een open stootvoeg aan de oostzijde van het gebouw.

Screenshot van warmtebeeld camera: invliegende ruige dwergvleermuis in open stootvoeg op 19 augustus 2025.

Kraamverblijf

Nog niet uitgevoerd.

Winterverblijf

Zomer- en/of paarverblijven van vleermuizen kunnen een aanwijzing zijn dat de aanwezige individuen de locatie ook als winterverblijf gebruiken. De aanwezige exemplaren kunnen derhalve ook in de winter (milde weersomstandigheden) aangetroffen worden in het gebouw. Er dient uitgegaan te worden van jaarrond gebruik van de verblijven.

Massawinterverblijf

Gezien de afwezigheid van een steenmassa (er zijn veel ramen aanwezig en de hoogte is beperkt) werd een massawinterverblijf in onderhavige situatie niet verwacht. Derhalve is de functie massawinterverblijf niet specifiek onderzocht. Tijdens het najaarsonderzoek, uitgevoerd tussen 1 augustus en 10 september, waarbij beide keren tot minimaal 01.00 uur is onderzocht zijn geen zwermende vleermuizen waargenomen.

Huismus

Nog niet uitgevoerd.

Gierzwaluw

Nog niet uitgevoerd.

5.2 Foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

In de omgeving werd tijdens het onderzoek in 2025 gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen. Er zijn geen andere soorten waargenomen in de omgeving. Mogelijk dat de soortenlijst in 2026 wordt aangevuld.

5.3 Omgevingscheck

Vleermuizen

Dwergvleermuizen beschikken over een netwerk aan verblijfplaatsen. Hierbij maken ze gebruik van meerdere verblijfplaatsen, die bij wijzigende weersomstandigheden of seizoenen van wisselend belang zijn. Dit geldt voor alle typen verblijfplaatsen. Gewone dwergvleermuis (de meest algemene soort in Nederland) is in Nederland vooral een gebouwbewonende soort. Zij kunnen in allerlei gebouwen en bouwwerken voorkomen. Ze hebben een netwerk aan gebouwen waarin ze verblijven. Vooral in gebieden met bebouwing nabij een 'groene omgeving' zoals tuinen, parken en bomenrijen komen ze veel voor. De soort is dus afhankelijk van meerdere, met elkaar samenhangende onderdelen van het landschap.

Er is in de directe omgeving (soortgelijke en andere) bebouwing aanwezig met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. Omdat ruige en gewone dwergvleermuis flexibel zijn in het vinden van verblijfplaatsen en ook gebruik maakt van vrij nieuwe gebouwen als verblijfplaats kan er met zekerheid gesteld worden dat er veel uitwijkmogelijkheden zijn.

Huismus

De huismus is honkvast en stelt een aantal voorwaarden aan een geschikt leefgebied.

- **Nestplaats:** allereerst dienen geschikte nestplaatsen voorhanden te zijn. Huismussen broeden vaak onder pannendaken met ronde dakpannen. Onder platte pannen is doorgaans te weinig ruimte om te broeden. Andere geschikte kieren in bebouwing wordt ook gebruikt. De nestplaatsen liggen meestal niet in de volle zon, aangezien dakpannen door de zon erg heet kunnen worden;
- **Voedsel:** binnen maximaal enkele honderden meters van de nestplaats dient voedsel aanwezig te zijn. Volwassen dieren eten zaden van grassen en onkruiden, insecten, bessen, bloemknoppen, maar ook al het voedsel wat de mens aanbiedt, zoals voedsel uit voedersilo's en etensresten. De voedselvoorziening moet het gehele jaar aanwezig zijn. In de broedperiode hebben de jongen eiwitrijk voedsel nodig, zoals bladluizen, muggen, vliegen en rupsen. Daarom moeten struiken, of andere vormen van groen aanwezig zijn waarin de huismussen dit voedsel voor hun jongen kunnen vinden;
- **Water:** huismussen hebben water nodig. Dit vinden ze op allerlei plekken, zoals in een dakgoot of in een speciale drinkbak;
- **Beschutting:** huismussen zijn makkelijke prooi voor roofdieren zoals sperwers. Binnen enkele meters van de voedselbronnen dient daarom beschutting aanwezig te zijn. Dit bestaat voornamelijk uit dichte, of groenblijvende struiken.

De omgeving voldoet aan voorgaande eisen. Dit blijkt uit de waarnemingen van diverse nesten nabij op de NDFF.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is een zeer honkvaste broedvogel. De soort maakt gebruik van holtes in gebouwen en is derhalve afhankelijk van dergelijke nestlocaties. Echter stelt gierzwaluw weinig voorwaarden aan geschikt leefgebied. gierzwaluwen kunnen bij slecht weer vele kilometers verderop gaan foerageren.

6 EFFECTEN

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden wordt er tenminste één zomerverblijf van gewone dwergvleermuis verstoord en vernietigd. Mogelijk zijn er meerdere zomerverblijven en een kraamverblijf aanwezig die ook worden vernietigd (onderzoek 2026 dient dit uit te maken). Er dient uitgegaan te worden van jaarrond gebruik door de exemplaren.

Schade aan essentiële foerageergebieden en onmisbare vliegroutes is niet aan de orde. Er is vooral sprake van een effect op de kwantiteit (beschikbaarheid van verblijfplaatsen). Om te voorkomen dat er exemplaren aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden wordt het gebouw natuurvrij gemaakt en worden mitigerende maatregelen genomen. Vóór april 2026 worden er in de directe omgeving 12 kleine vleermuisverblijven en 4 kraamkasten voor vleermuizen opgehangen waardoor de exemplaren tijdens de werkzaamheden nabij kunnen verblijven op een plek buiten de invloedssfeer. Deze kasten zijn geschikt voor zowel gewone dwergvleermuis als ruige dwergvleermuis. De soort is bovendien flexibel in verblijfplaatskeuze zodat snel en gemakkelijk nieuwe verblijfplaatsen worden aanvaard. Ook worden passende maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren gedurende de dag worden verstoord, zoals het natuurvrij maken van de opstallen.

De maatregelen om gewone dwergvleermuis te ontzien worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

Ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden wordt er één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis verstoord en vernietigd. Er dient uitgegaan te worden van jaarrond gebruik door de exemplaren. Schade aan essentiële foerageergebieden en onmisbare vliegroutes is niet aan de orde. Er is vooral sprake van een effect op de kwantiteit (beschikbaarheid van verblijfplaatsen). Door te zorgen voor adequate mitigerende maatregelen kan dit verlies echter volledig gemitigeerd worden. Vóór april 2026 worden er in de directe omgeving 12 kleine vleermuisverblijven en 4 kraamkasten voor vleermuizen (in combinatie met de kasten voor gewone dwergvleermuis) opgehangen waardoor de exemplaren tijdens de werkzaamheden nabij kunnen verblijven op een plek buiten de invloedssfeer. De soort is bovendien flexibel in verblijfplaatskeuze zodat snel en gemakkelijk nieuwe verblijfplaatsen worden aanvaard, zoals te zien is bij de ingebruikname van een van de vleermuispalen/-tillen. Ook worden passende maatregelen genomen om schade aan individuen te voorkomen, zoals werken in de minst kwetsbare periodes en het natuurvrij maken van de opstallen.

De maatregelen om ruige dwergvleermuis te ontzien worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

Huismus

In de worstcasebenadering wordt er uitgegaan van het verlies van twee huismusnesten. Schade aan essentieel leefgebied is niet aan de orde. Er is vooral sprake van een effect op de kwantiteit (beschikbaarheid van verblijfplaatsen). Door te zorgen voor adequate mitigerende maatregelen kan dit verlies echter volledig gemitigeerd worden. Vóór maart 2026 zullen er in de directe omgeving 4 tijdelijke nestkasten worden opgehangen. De soort is bovendien flexibel in verblijfplaatskeuze, zodat snel en gemakkelijk nieuwe verblijfplaatsen worden aanvaard. Ook worden passende maatregelen genomen om schade aan individuen te voorkomen, zoals werken in de minst kwetsbare periode en het natuurvrij maken van het gebouw. De maatregelen om huismus te ontzien worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

Gierzwaluw

In de worstcasebenadering wordt er uitgegaan van het verlies van twee gierzwaluwnesten. Er is vooral sprake van een effect op de kwantiteit (beschikbaarheid van verblijfplaatsen). Door te zorgen voor adequate mitigerende maatregelen kan dit verlies echter volledig gemitigeerd worden. Vóór

maart 2026 zullen er in de omgeving 10 tijdelijke nestkasten worden opgehangen. Ook worden passende maatregelen genomen om schade aan individuen te voorkomen, zoals werken in de minst kwetsbare periode en het natuurvrij maken van het gebouw. De maatregelen om gierwaluw te ontzien worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

7 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

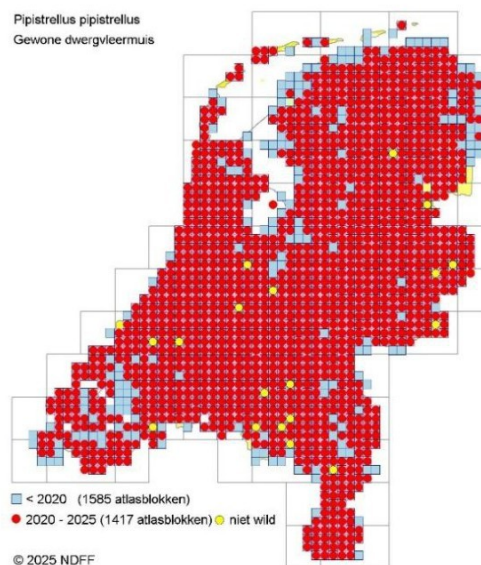
7.1 Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding (Svl) van gewone dwergvleermuis is ontleend aan de informatie van de Zoogdierverseniging. De landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis is beoordeeld als 'onbekend' (bron: site www.zoogdierverseniging.nl en rapportage Schillemans, M.J., Haarsma, A.-J., Janssen, R. Jansen, E.A. & H.J.G.A. Limpens (2021). Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Rapport 2021.19. Zoogdierverseniging, Nijmegen).

De soort staat op de Rode Lijst (2020): Thans niet bedreigd.

De gewone dwergvleermuis is nog steeds de algemeenste soort van Nederland en wordt vrijwel in alle kilometerhokken waargenomen. Echter, door o.a. de effecten van de energietransitie is de Svl onbekend.

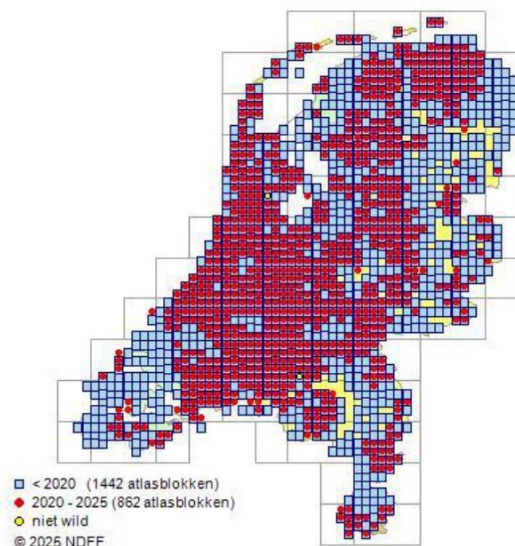
Afbeelding 3: Algemeen voorkomen van gewone dwergvleermuis in Nederland (bron: Zoogdierverseniging.nl)

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding in Dieren afwijkend zal zijn met de landelijke Svl.

Ruige dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis is ontleend aan de informatie van de Zoogdierverseniging. De landelijke staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis is beoordeeld als 'matig ongunstig' (bron: site www.zoogdierverseniging.nl en rapportage Schillemans, M.J., Haarsma, A.-J., Janssen, R. Jansen, E.A. & H.J.G.A. Limpens (2021). Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Rapport 2021. 19. Zoogdierverseniging, Nijmegen).

De soort staat op de Rode Lijst (2020): Niet beschouwd.

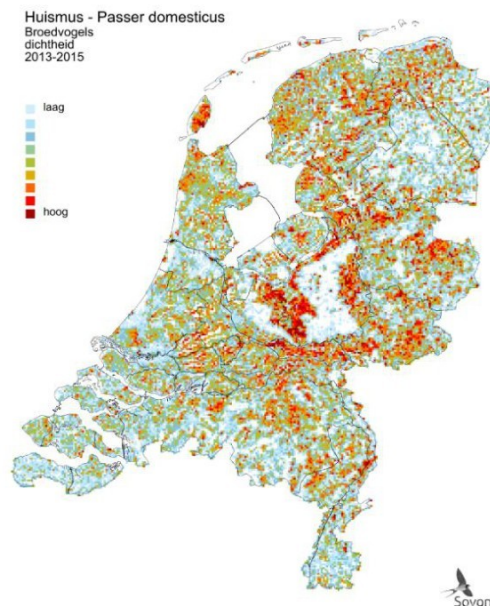

Afbeelding 4: Algemeen voorkomen van ruige dwergvleermuis in Nederland (bron: Zoogdiervereniging.nl).

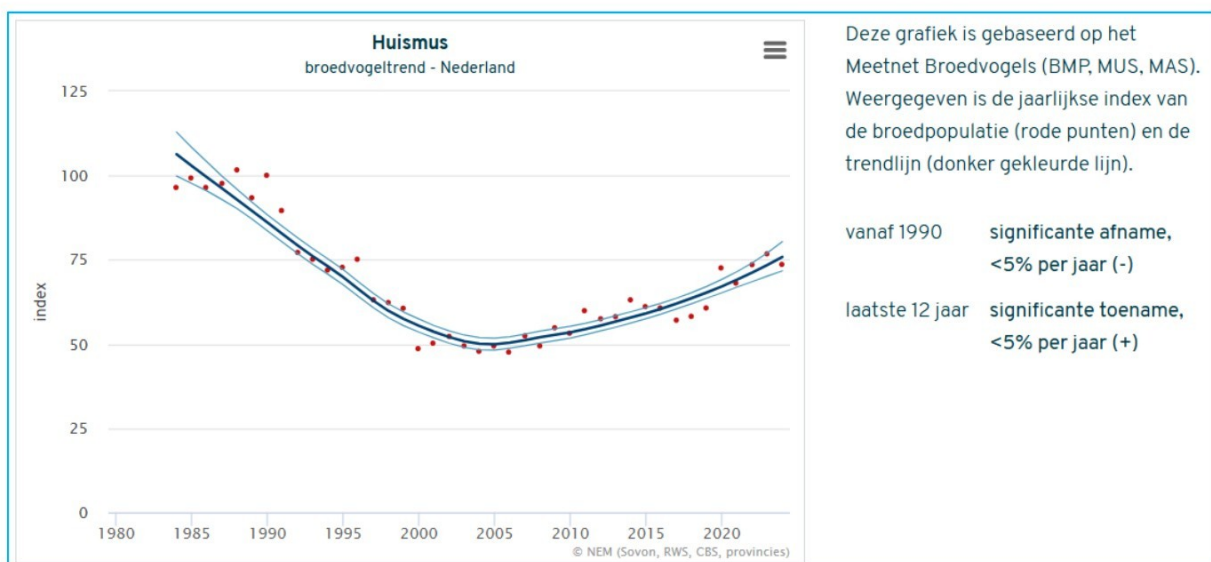
De ruige dwergvleermuis is in ons land een algemeen voorkomende soort. Er zijn geen gegevens bekend over de trend van de aantallen. Wel is bekend dat een deel van de dieren in Nederland overwintert en de aantallen vanaf augustus geleidelijk toenemen. Zowel de verspreidingstrend als de populatietrend zijn de laatste jaren echter stabiel (Zoogdiervereniging, 2022). Er zijn geen aantalsgegevens of structureel verzamelde historische verspreidingsgegevens bekend van ruige dwergvleermuis op deelgebied- of provinciaalniveau. Hierdoor is het op die schaalniveaus niet mogelijk een uitspraak te doen over aantalsontwikkelingen of de populatieomvang. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als 'matig ongunstig' beoordeeld.

Huismus

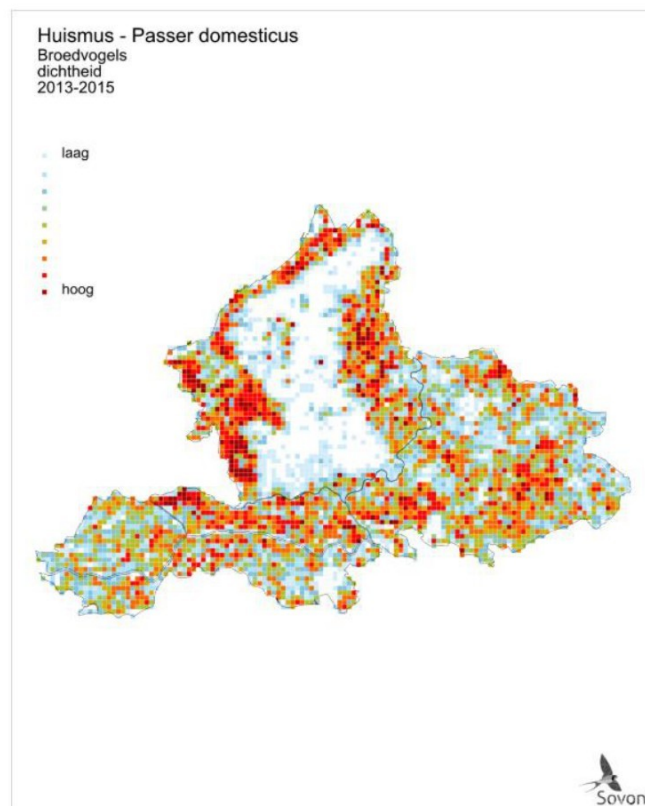
De landelijke staat van instandhouding van huismus als broedvogel in Nederland is beoordeeld zeer ongunstig (bron: Sovon, 2022 en BIJ12, 2023). De soort staat eveneens op de Rode Lijst (2017): Gevoelig.

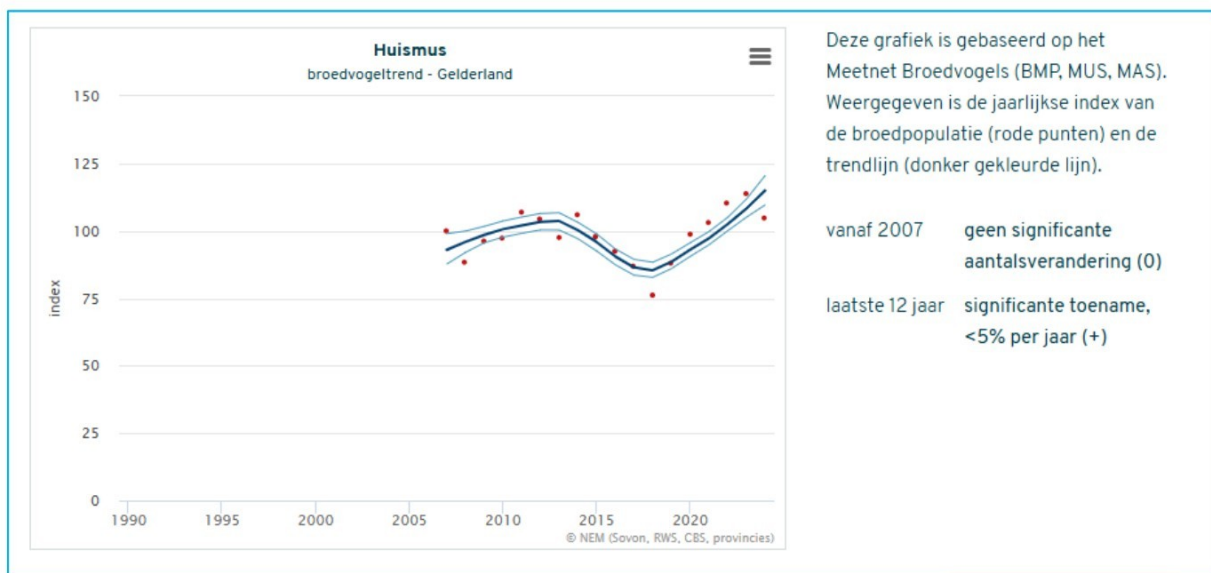
Afbeelding 5: Algemeen voorkomen van huismus in Nederland (bron: Sovon).

Afbeelding 6: Broedvogeltrend huismus Nederland (bron: Sovon, 2026).

Afbeelding 7: Verspreiding in Gelderland (bron: Sovon, 2026).

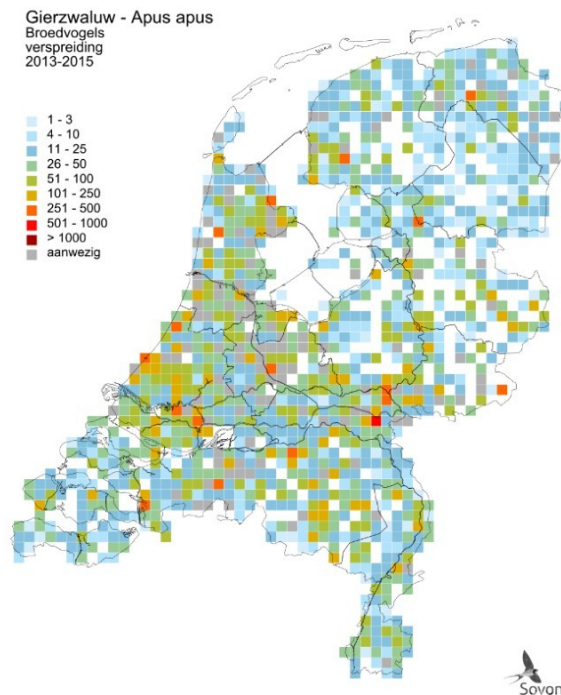

Afbeelding 8: Broedvogeltrend huismus Gelderland (bron: Sovon, 2026).

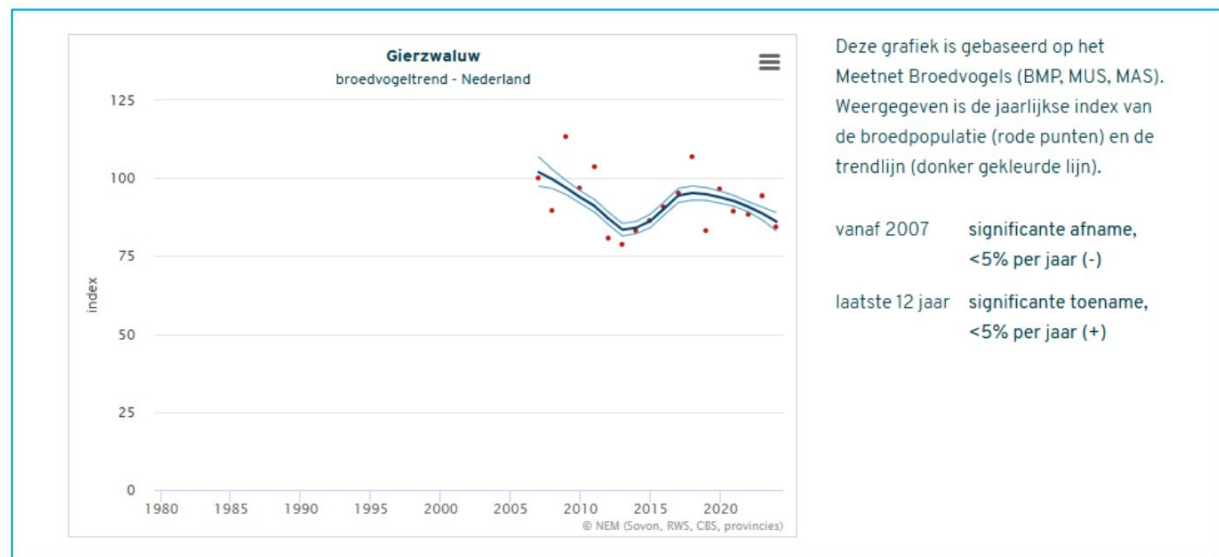
De huismus is een algemene voorkomende soort in Nederland. In Nederland lijkt er een positieve trend te zijn wat betreft de huismus. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding in Dieren afwijkend zal zijn met de landelijke of regionale SvI.

Gierzwaluw

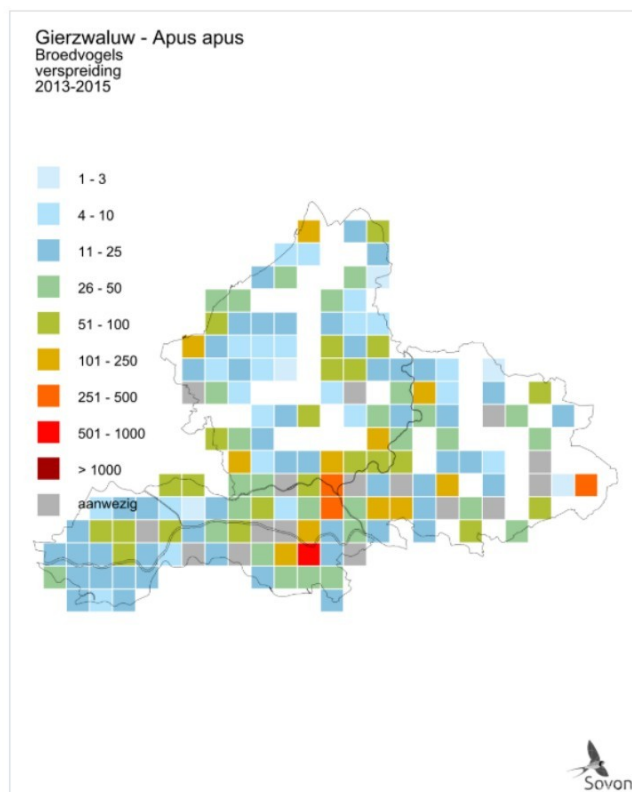
De staat van instandhouding van de gierzwaluw als broedvogel in Nederland is onbekend (Sovon.nl). Gierzwaluw wordt niet genoemd op de rode lijst. Gierzwaluw is een algemene soort in de stedelijke gebieden in Nederland.

Afbeelding 9: Algemene verspreiding broedparen van gierzwaluw in Nederland (bron: Sovon).

Afbeelding 10: Broedvogeltrend gierzwaluw Nederland (bron: Sovon, 2026).

Afbeelding 11: Algemene verspreiding broedparen van gierzwaluw in Gelderland (bron: Sovon).

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding in Dieren afwijkend zal zijn met de landelijke of regionale SvL.

7.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaat minimaal één zomerverblijf van gewone dwergvleermuis verloren. Mogelijk gaan er ook meerdere verblijven, waaronder kraamverblijf verloren (nader onderzoek 2026 zal dat uitwijzen).

Hoewel de lokale staat van instandhouding van deze soort niet bekend is, kan er wel een inschatting gemaakt worden. Gewone dwergvleermuizen zijn min of meer “standvleermuizen”. Vleermuizen kunnen hoge leeftijden bereiken en demografische veranderingen verlopen langzaam. Ze hebben door hun nachtelijke leefwijze weinig natuurlijke vijanden. Voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis zijn met name aantasting van verblijven door renovatie, sloop en verduurzaming een probleem.

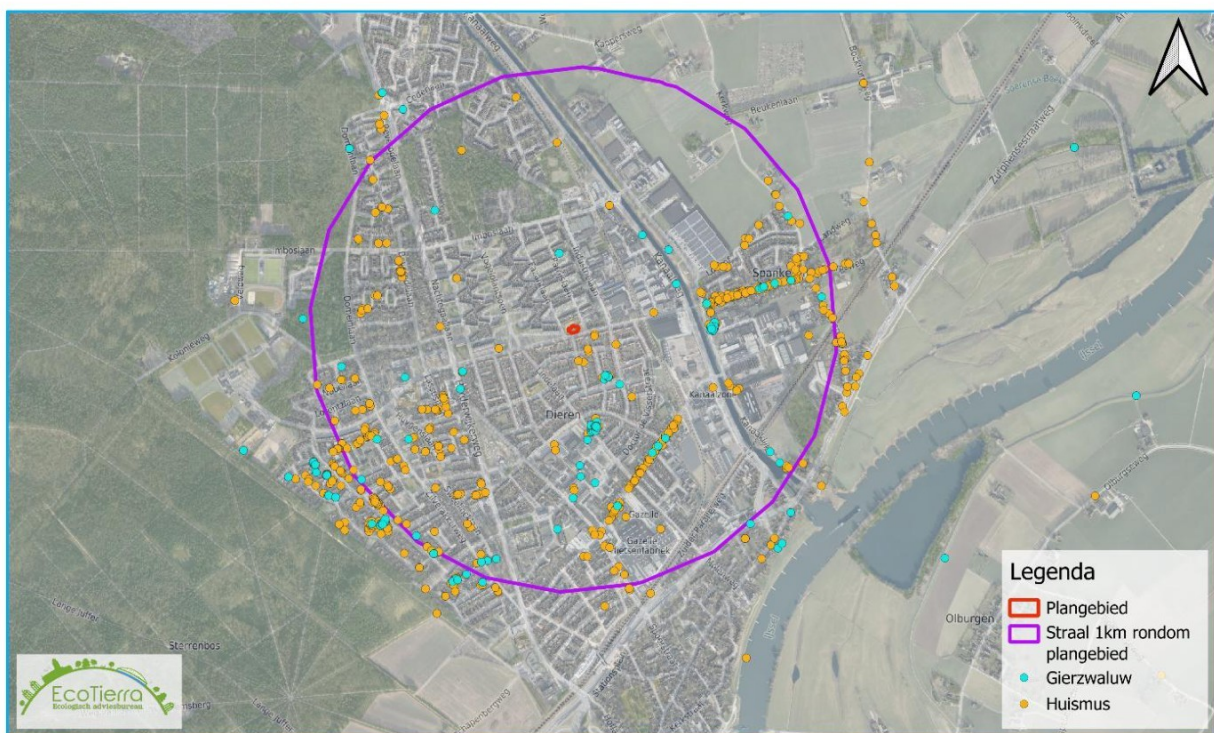
Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om de verblijven te vervangen. Zo worden er tijdelijke vervangende verblijfplaatsen gecreëerd in de directe omgeving (met een factor vier (totaal 12,8 zomerverblijven en 4 kraamverblijven)) en een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden aangehouden voor de kleine verblijven en een vol kraamseizoen voor de kraamfunctie. Er worden maatregelen genomen om doden van exemplaren te voorkomen. Zodoende treedt er op geen enkel moment een gebrek aan verblijfplaatsen op. In de nieuwe situatie worden minimaal 4 nieuwe zomerverblijven gecreëerd. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek 2026 mogelijk meer (minimaal een kraamverblijf erbij). Derhalve is de gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis niet in het geding.

Ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één paarverblijf van ruige dwergvleermuis verloren. Hoewel de lokale staat van instandhouding van deze soort niet bekend is, kan er wel een inschatting gemaakt worden. Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, gezien diverse maatregelen worden genomen om de ongeschikte verblijven te vervangen. Zo worden er tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gecreëerd in de directe omgeving (met een factor vier (totaal 4) en een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden (in de actieve periode) aangehouden. In de toekomstige situatie worden permanente alternatieve verblijfplaatsen gecreëerd (met een factor vier (totaal 4)). Er worden maatregelen genomen om doden van exemplaren te voorkomen. Zodoende treedt er op geen enkel moment een gebrek aan verblijfplaatsen op. Derhalve is de gunstige staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis niet in het geding.

Huismus (nader onderzoek 2026)

In de worstcasebenadering wordt er uitgegaan van het verlies van twee huismusnesten. In onderhavige situatie gaat het om een plaatselijke ingreep. De effecten van dergelijke ingrepen hebben vaak beperkt effect op de staat van instandhouding van de populatie. De lokale staat van instandhouding is van deze soort niet bekend, echter kan er wel een inschatting gemaakt worden. In de omgeving van het plangebied zijn vele waarnemingen van huismus bekend op de NDFF, derhalve is de verwachting dat er een grote populatie huismus aanwezig is. In de omgeving zijn veel geschikte woningen met bijbehorend groen aanwezig.

Afbeelding 12: Waarnemingen gierzwaluw en huismus op de NDFF (26-11-2020 t/m 26-11-2025) (bron: NDFF).

Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, gezien diverse maatregelen worden genomen om de mogelijk te vernietigen nestlocaties te vervangen. Er worden tijdelijke alternatieve nestplaatsen gecreëerd in de directe omgeving (met een factor 2 (totaal 4) en een gewenningsperiode van minimaal een voortplantingsseizoen aangehouden. In de nieuwe situatie zullen, aantal afhankelijk van de bevindingen van het onderzoek 2026, eveneens nieuwe nestlocaties worden gecreëerd. De geschikte leefomgeving in de omgeving zal gehandhaafd blijven. Tevens vindt

sloop buiten het broedseizoen plaats waardoor verstoring en doden voorkomen wordt. Zodoende treedt er op geen enkel moment een gebrek aan nestplaatsen op. Derhalve is de gunstige staat van instandhouding van huismus niet in het geding.

Gierzwaluw (nader onderzoek 2026)

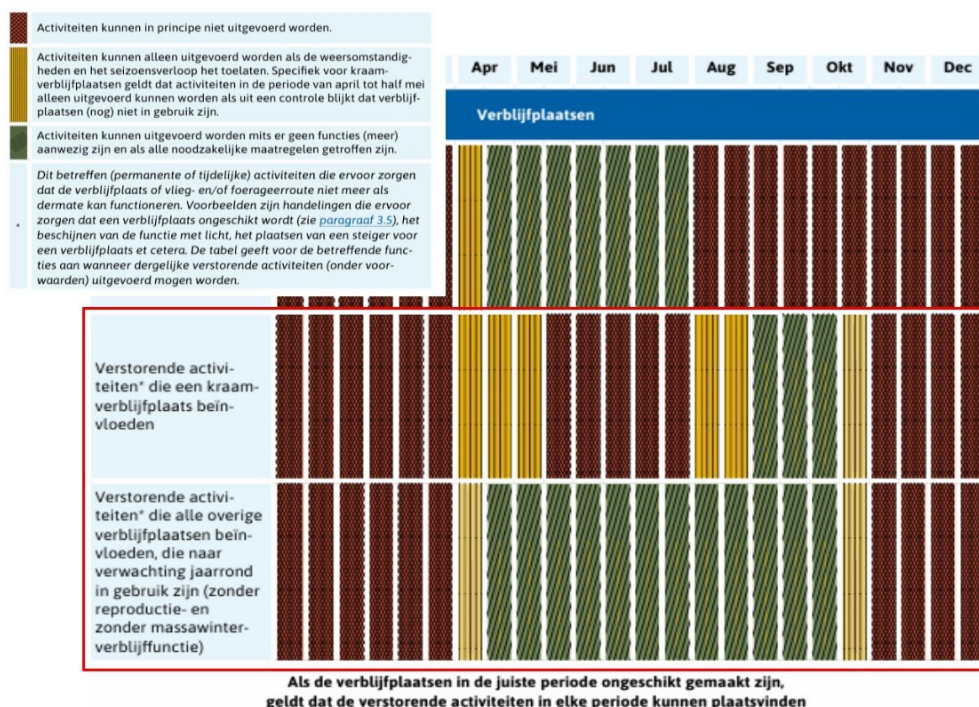
In de worstcasebenadering wordt er uitgegaan van het verlies van twee gierzwaluwnesten. De (lokale) staat van instandhouding van deze soort is niet bekend, echter kan er wel een inschatting gemaakt worden. In de omgeving van het plangebied zijn er relatief veel waarnemingen van gierzwaluw bekend op de NDFF (afbeelding 12), derhalve is de verwachting dat er een populatie van enige omvang aanwezig is. In de omgeving zijn veel woningen met geschikte daken aanwezig. Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, gezien diverse maatregelen worden genomen om de mogelijk te vernietigen verblijven te vervangen. Er worden tijdelijke alternatieve nestplaatsen gecreëerd in de directe omgeving (met een factor 5 (totaal 10). De nestkasten worden vóór 15 april (vóór terugkeer in Nederland) geplaatst zodat de eventueel aanwezige exemplaren een volledig broedseizoen de kasten kunnen ontdekken. In de nieuwe situatie zullen, aantal afhankelijk van de bevindingen van het onderzoek 2026, eveneens nieuwe nestlocaties worden gecreëerd. Tevens vindt sloop buiten het broedseizoen plaats waardoor verstoring en doden voorkomen wordt. Zodoende treedt er op geen enkel moment een gebrek aan nestplaatsen op. Derhalve is de gunstige staat van instandhouding van gierzwaluw niet in het geding.

7.3 Zorgvuldig handelen

Gewone dwergvleermuis

Er zal buiten de kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis worden gehandeld/ natuurvrij gemaakt worden. Deze periode zal worden bepaald door een ter zake kundige en is afhankelijk van de uiteindelijke bevindingen.

Bij de aanwezigheid van alleen zomerverblijven geldt de periode 15 april – 15 oktober. Bij aanwezigheid van ook een kraamverblijf geldt de periode 1 september-15 oktober als minst kwetsbare periode.

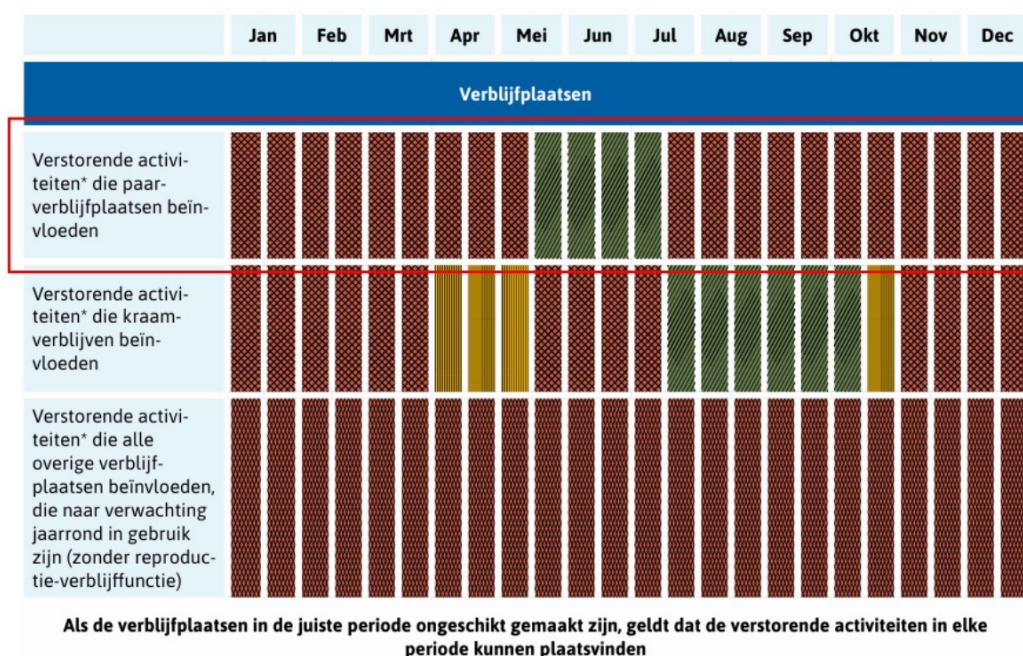

Afbeelding 13: Kwetsbare periodes gewone dwergvleermuis (bron: Kennisdocument gewone dwergvleermuis 2.0).

Er zullen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren worden geschaad of gedood. Tevens zullen er maatregelen genomen worden opdat er te allen tijde voldoende geschikte verblijfplaatsen aanwezig zullen zijn. De uitvoering van de maatregelen zal worden begeleid door een ter zake kundige.

Ruige dwergvleermuis

Er zal zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van ruige dwergvleermuis worden gehandeld. Deze periode zal worden bepaald door een ter zake kundige. Er dient uitgegaan te worden, bij voorkeur, van de periode voor (i.v.m. 3 maanden gewenningstijd 15 juli. In dat kader dient het nader onderzoek zo spoedig mogelijk in juli te worden afgerond.

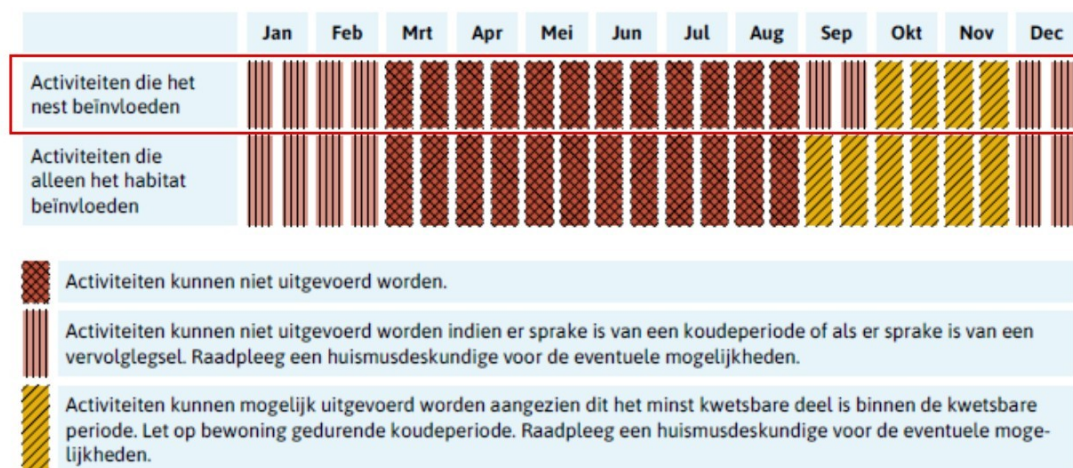

Afbeelding 14: Kwetsbare periodes ruige dwergvleermuis (bron: Kennisdocument ruige dwergvleermuis 2.0).

Er zullen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren worden geschaad of gedood. Tevens zullen er maatregelen genomen worden opdat er te allen tijde voldoende geschikte verblijfplaatsen aanwezig zullen zijn. De uitvoering van de maatregelen zal worden begeleid door een ter zake kundige.

Huismus

Er zal buiten de kwetsbare periode van huismus worden gehandeld. Deze periode zal worden bepaald door een ter zake kundige. Er dient uitgegaan te worden, qua natuurvrij maken voor huismus, van de periode september – februari. Wanneer natuurvrij maken in september gebeurt dient er voorafgaande aan het natuurvrij maken vastgesteld te zijn dat er geen vervolglegsel meer aanwezig is.

Afbeelding 15: Kwetsbare periodes huismus (bron: Kennisdocument huismus 2.1).

Er zullen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren worden geschaad of gedood. Tevens zullen er maatregelen genomen worden opdat er te allen tijde voldoende geschikte nestlocaties aanwezig zullen zijn. De uitvoering van de maatregelen zal worden begeleid door een ter zake kundige.

Gierzwaluw

Er zal buiten de kwetsbare periode van gierzwaluw worden gehandeld. Deze periode zal worden bepaald door een ter zake kundige. Er dient uitgegaan te worden, qua natuurvrij maken voor gierzwaluw, van de periode 1 september – 15 april. Wanneer natuurvrij maken tussen 1 en 15 september gebeurt dient er voorafgaande aan het natuurvrij maken vastgesteld te zijn dat er geen broedvogels meer aanwezig is.

Afbeelding 16: Kwetsbare periodes gierzwaluw (bron: Kennisdocument gierzwaluw 2.0).

Er zullen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren worden geschaad of gedood. Tevens zullen er maatregelen genomen worden opdat er te allen tijde voldoende geschikte nestlocaties aanwezig zullen zijn. De uitvoering van de maatregelen zal worden begeleid door een ter zake kundige.

8 MAATREGELLEN

8.1 Maatregelen

Er dienen alleen mitigerende maatregelen genomen te worden voor de te vernietigen vaste verblijfplaatsen/ nesten, het overige functionele leefgebied blijft voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw intact. Er dienen derhalve vervangende verblijfplaatsen/ nestlocaties aangeboden te worden.

Hierna worden de noodzakelijke maatregelen beschreven die genomen worden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. Eveneens wordt weergegeven welke noodzakelijke maatregelen genomen dienen te worden om de nieuwbouw in de eindsituatie dezelfde functies te kunnen laten vervullen voor de besproken soorten. De beschreven mitigerende maatregelen zijn gebaseerd op de Kennisdocumenten voor Gewone dwergvleermuis (BIJ12, versie 2.0 april 2024), Ruige dwergvleermuis (BIJ12, versie 2.0 augustus 2024), Huismus (BIJ12, versie 2.1 februari 2023) en Gierzwaluw (BIJ12, versie 2.0 juli 2023) en toegespitst op onderhavige situatie.

Algemeen

- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd;
- De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van de betreffende soort;
- Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder;
- Bij het onverwacht aantreffen van beschermde soorten, dit geldt met name voor vleermuizen, worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Omgevingswet kunnen worden uitgevoerd.

Uitvoering van maatregelen

- Bij de planning van de voorgenomen ingrepen wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de aanwezige soort om zo verstoring in de meest kwetsbare periode te voorkomen. De geschikte periode om de werkzaamheden (natuurvrij maken) uit te voeren is in onderhavige situatie afhankelijk van de nog aan te treffen soorten en functies. De exacte periode zal door een soortdeskundige moeten worden bepaald, de weersomstandigheden spelen een grote rol in het bepalen van de geschikte periode. De verwachting is dat er in meerdere fases natuurvrij gemaakt dient te worden (vleermuizen tussen juli en augustus en huismus en gierzwaluw september of oktober).

Vleermuizen

- Openingen in het gebouw zullen ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen (het exacte moment van ongeschikt maken hangt af van de weersomstandigheden). Dit betekent dat alle potentiële in- en uitvliegplekken ongeschikt gemaakt worden.
- Er dienen diverse openingen te worden afgesloten met zogenaamde exclusion flaps. Het doel van een dergelijke flap is dat een vleermuis wel naar buiten kan, maar niet meer terug kan komen en daarmee gedwongen wordt om een andere locatie te zoeken. Het overige deel kan met bijvoorbeeld rugvulling (geen pur!) worden gedicht. Het gaat erom dat een eventueel aanwezig exemplaar altijd kan ontsnappen.

- Het gehele gebouw dient natuurvrij gemaakt te worden, niet enkel de locaties waar de verblijven zijn vastgesteld, daar de gedwongen verhuizing er voor kan zorgen dat vleermuizen verhuizen naar het andere deel van het gebouw.
- Bij bestaande openingen moet binnen de 2 meter een uitvliegmogelijkheid worden gecreëerd.
- Minimaal 5 dagen na het natuurvrij maken wordt er een uit-/invliegcheck uitgevoerd om vast te stellen of en waar zich nog vleermuizen ophouden. Dit gebeurt met een batdetector en een zaklamp. De check vindt 's ochtends of 's avonds plaats, afhankelijk van de te verwachten temperatuur. De terzake kundige ecooloog bepaalt aan de hand van de weersomstandigheden en de uitvoeringsperiode wanneer de check plaatsvindt en of de check 's avonds of 's ochtends uitgevoerd dient te worden. Indien vleermuizen worden aangetroffen wordt in overleg met de terzake kundige ecooloog bepaald waar en welke maatregelen moeten worden genomen om de dieren met zachte hand te 'dwingen' te vertrekken.

Huismus/ gierzwaluw

- De 2 openingen waar mogelijk nestlocaties van huismus of gierzwaluw aanwezig zijn zullen in september of oktober natuurvrij gemaakt worden.
- Wanneer het natuurvrij maken in september gebeurt zal er voor huismus een extra check moeten plaats vinden op vervolglegels. Voor gierzwaluw dient er tussen 1 september en 15 september een check plaats te vinden op aanwezige broedvogels.
- De openingen kunnen door borstels te stoppen in de openingen ongeschikt gemaakt worden.

8.2 Vervangende verblijfplaatsen: tijdelijk

Faunaprotect is op het moment van onderhavig schrijven bezig een kastenplan op te stellen waarbij de omgeving wordt bevraagd of er aan omliggende gevels vleermuiskasten en nestkasten huismus en gierzwaluw mogen hangen. Voor de tijdelijke mitigatie wordt het worstcasescenario aangenomen. Hierin wordt er van uit gegaan dat er in totaal 3 zomer-/ paarverblijven van gewone en ruige dwergvleermuis worden aangetroffen, 1 kraamverblijf van gewone dwergvleermuis, 2 huismusnesten en 2 gierzwaluw nesten. Derhalve worden er 12 paar-/ zomerverblijven (factor 4), 4 kraamverblijven (factor 4), 4 huismusnestkasten (factor 2) en 10 gierzwaluwkasten (factor 5) gerealiseerd.

Gewone en ruige dwergvleermuis

Voor beide soorten zijn de te nemen maatregelen gelijk. De aan te brengen kasten worden zowel door gewone dwergvleermuis als ruige dwergvleermuis in gebruik genomen.

Er zijn 2 paar- en/of zomerverblijven aangetoond. Er dient een factor 4 toegepast te worden. Er is door de initiatiefnemer gekozen om eveneens tijdelijke mitigerende maatregelen te nemen voor eventueel nog aan te treffen verblijven. Derhalve worden er 12 paar-/ zomerverblijven dwergvleermuis en 4 kraamverblijven gewone dwergvleermuis in de omgeving gerealiseerd.

Er kunnen geen kasten aan de school in verband met sloopwerkzaamheden. Een mogelijkheid is om, bij onvoldoende geschikte plekken, een paalkast te plaatsen. De paalkast zal dan dienen als 1 verblijf (4 kleine opbouwkasten).

Afbeelding 17: Voorbeelden van geschikte tijdelijke mitigatie (bron: Unitura en VivaraPro).

Gewenningstijd

De kasten worden op tijd aangebracht, namelijk vóór april 2026. Het natuurvrij maken zal pas starten vanaf 15 juli. De gewenningstijd voor zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis bedraagt 3 maanden in de actieve periode. Voor kraamverblijven dient de periode begin april t/m half juli (volledig kraamseizoen) aangehouden te worden.

Gewone dwergvleermuis		Ruige dwergvleermuis	
Type verblijfplaats	Gewenningsperiode	Type verblijfplaats	Gewenningsperiode
Zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats	drie maanden, in de periode begin april t/m eind oktober (actieve seizoen)	Zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats	Eén maand, in de periode begin april t/m eind oktober (actief seizoen)
Kraamverblijfplaats	Begin april t/m half juli (start actieve seizoen tot het einde van het kraamseizoen)	Winterverblijfplaats	Eén maand, in de periode begin april t/m eind oktober (actief seizoen)
Winterverblijfplaats	drie maanden, in de periode begin april t/m eind oktober (actieve seizoen)	Kraamverblijfplaats	Half april t/m half juli (start actief seizoen tot het einde van het kraamseizoen)
Massawinterverblijfplaats	begin april - half september (één actief seizoen t/m zwermperiode najaar)		

Afbeelding 18: Gewenningstijd gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (bron: Kennisdocument gewone dwergvleermuis 2.0 en Kennisdocument ruige dwergvleermuis 2.0).

Eisen kasten

De kasten zullen voldoen aan de eisen die de Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis stelt aan tijdelijke mitigatie. De eisen voor tijdelijke mitigatie van zomer- en paarverblijfplaatsen is gelijk aan elkaar.

	Eisen	Tijdelijke vervanging	Permanente vervanging
Zomer- of paar-verblijfplaats	Lage eisen: Aantal dieren: + Grootte verblijfsruimte: + Temperatuurbuffering: + Temperatuurgradiënten: +	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: 30 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: Aan gebouwen Aan kunstgevel (boeiboorden) Paalkast (Meerlaags)	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: 80 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: In gebouw(del)en

Afbeelding 19: Eisen tijdelijke mitigatie kasten gewone dwergvleermuis (bron: Kennisdocument gewone dwergvleermuis 2.0).

	Eisen	Tijdelijke vervanging	Permanente vervanging
Zomer- of paarverblijfplaats	Lage eisen: Aantal dieren: + Grootte verblijfsruimte: + Temperatuurbuffering: + Temperatuurgradienten: +	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: 30 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: Aan bomen Aan gebouwen Aan kunstgevel (boeiboorden) Paalkast (meerdagse)	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: > 35 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: In gebouw(del)en

Afbeelding 20: Eisen tijdelijke mitigatie kasten ruige dwergvleermuis (bron: Kennisdocument ruige dwergvleermuis 2.0)

Duur

De tijdelijke kasten dienen tot minimaal een half jaar, in de actieve periode (april – oktober) na het aanbrengen van de permanente kasten te blijven hangen of staan. Verwijderen kan alleen wanneer is vastgesteld dat de kasten niet bezet zijn. Bij voorkeur dienen de kasten in de toekomstige situatie gehandhaafd te worden.

Huismus

In de worstcasebenadering wordt uitgegaan van twee huismusnesten. Derhalve dienen er vier tijdelijke huismuskasten aangebracht te worden.

Er kan gekozen worden voor duurzame kasten (conform BIJ12) als [NK MU 09 Huismus gevelnestkast | Vivara Pro](#) of [NK MU 08 Huismus gevelnestkast | Vivara Pro](#).

Afbeelding 21: Voorgestelde tijdelijke mitigatie huismus (bron: Vivarapro.nl).

Gewinningstijd

De gewinningstijd zal een volledig broedseizoen zijn (april- september/ oktober)

Eisen kasten

De voorgeschreven kasten voldoen qua grootte aan de eisen BIJ12.

Duur

De tijdelijke nestlocaties dienen minimaal een volledig broedseizoen na de afronding van het project te blijven hangen. Uiteraard is het wenselijk de kasten permanent te laten hangen.

Gierzwaluw

In de worstcasebenadering wordt uitgegaan van twee gierzwaluwnesten. Derhalve dienen er 10 tijdelijke gierzwaluwkasten aangebracht te worden. In onderhavige situatie wordt de [GZTH1 - Unitura](#) aanbevolen als tijdelijke gierzwaluwkast.

Afbeelding 22: Voorgestelde tijdelijke mitigatie gierzwaluw GZTH1 (bron: Unitura).

Gewenningstijd

Het Kennisdocument geeft aan dat de tijdelijke kasten in ieder geval vóór 15 april aangebracht moeten worden en dat er geen gewenningstijd noodzakelijk is (uitgaande van 2 nesten). Echter beschrijft het document: “Toelichting voor aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit onder de Omgevingswet (Ow) voor verboden genoemd in Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).” (Provincie Gelderland) dat er minimaal één volledige broedperiode (15 april – 1 september) noodzakelijk is. De tijdelijke kasten dienen aangebracht te worden vóór 15 april 2026 om te voldoen aan de gewenningstijd.

Eisen kasten

De kasten dienen te voldoen aan de eisen die het Kennisdocument gierzwaluw (versie 2.0) stelt aan tijdelijke mitigatie.

	Lengte	Breedte	Hoogte
Kast met minimale lengte	Minimaal 25	Vanaf 14	Vanaf 14,5
Kast met minimale breedte	Vanaf 27	Minimaal 13	Vanaf 15,5
Kast met minimale hoogte	Vanaf 25	Vanaf 15,5	Minimaal 13

Afbeelding 23: Eisen tijdelijke mitigatie kasten gierzwaluw. Afmetingen in centimeter (bron: Kennisdocument gierzwaluw 2.0)

Duur

De tijdelijke nestlocaties dienen minimaal een volledig broedseizoen na de afronding van het project te blijven hangen. Uiteraard is het wenselijk de kasten permanent te laten hangen.

Vleermuizen, huismus en gierzwaluw

Locatie

Alternatieve tijdelijke verblijven/ nesten dienen zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestlocatie aangeboden te worden. Bij voorkeur binnen 50 meter, indien dit niet mogelijk is binnen 200 meter. In een separaat aan te leveren rapportage van Faunaprotect worden de locaties weergegeven, inclusief een fotorapportage van de opgehangen voorzieningen. Uitgangspunt is dat de locaties, windrichtingen van de gevels en dergelijke voldoen aan de eisen in de betreffende Kennisdocumenten. Faunaprotect is een specialistisch bedrijf dat gedegen kennis heeft van het aanbrengen van mitigatiemaatregelen.

8.3 Vervangende verblijfplaatsen: permanent

In onderhavige situatie is uitgegaan van een worstcase scenario. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er geen extra zomerverblijfplaatsen en geen kraamverblijf aanwezig zijn en geen of minder nesten van huismus en/of gierzwaluw, zal de mitigatie hierop aangepast worden. De initiatiefnemer is in dat scenario bereid wel natuurinclusief te bouwen. Tabel 2 geeft de worstcase en de situatie weer wanneer er afwijkingen zijn van dit scenario.

Permanente voorzieningen	Vleermuis zomer-/ paarverblijf	Vleermuis kraamverblijf	Huismus	Gierzwaluw
Worstcasescenario	12 kleine kasten	4 kraamkasten	4 huismuskasten	10 gierzwaluwkasten
Op basis van daadwerkelijke situatie en/of wanneer er geen of minder verblijven/ nesten zijn aangetoond.	Er worden minimaal 8 kleine kasten ingebouwd. Voor elk extra verblijf zullen er 4 extra kasten worden ingebouwd.	Wanneer er geen kraamfunctie aanwezig is, zal er nog steeds 1 kraamkast worden ingebouwd.	De mitigatieopgave huismus/ gierzwaluw zal op basis van het daadwerkelijk aan te treffen nesten zijn. Als uitgangspunt geldt wel dat er minimaal 5 gierzwaluw- OF huismusnestlocaties zullen worden gecreëerd. Als voorbeeld; bij het aantreffen van 1 tot 2 nesten huismus worden 4 huismusnesten gerealiseerd. Bij het aantreffen van 1 nest gierzwaluw 5 gierzwaluwnestennesten en bij het aantreffen van 2 nesten gierzwaluw 10 gierzwaluwnesten. Bij aanwezigheid van huismus (1 nest) én gierzwaluw (1 nest) zullen 2 neststenen huismus en 5 neststenen gierzwaluw worden aangebracht. Wanneer er door beide soorten niet gebroed wordt, zullen er desondanks toch 5 gierzwaluwnesten worden aangebracht, daar deze neststenen door beide soorten gebruikt kunnen worden.	
Andere soorten	Bij aantreffen verblijven andere soorten vleermuis betreft het maatwerk en zal een aanvulling op de vergunningsaanvraag worden ingediend.			

Tabel 2: Minimaal aantal aan te brengen permanente voorzieningen.

Gewone en ruige dwergvleermuis

Voor beide soorten zijn de te nemen maatregelen gelijk. De aan te brengen kasten worden zowel door gewone dwergvleermuis als ruige dwergvleermuis in gebruik genomen.

In de nieuwbouw zullen permanente verblijfplaatsen aangebracht worden. Voor de permanente verblijven wordt eveneens een factor 4 gehanteerd. Zie tabel 2 voor aantallen. De voorgeschreven kasten ([VMPM1s | Vleermuiskast - Unitura](#)) voldoen aan de eisen uit de Kennisdocumenten gewone dwergvleermuis (2.0), daar dit de strengste eisen zijn. Tevens worden er 1 of 4 inbouw kraamkast(en) voor de (VMPMK3 - Unitura of VMPW2 - Unitura) voor gewone dwergvleermuis gerealiseerd.

	Eisen	Tijdelijke vervanging	Permanente vervanging
Zomer- of paar-verblijfplaats	Lage eisen: Aantal dieren: + Grootte verblijfsruimte: + Temperatuurbuffering: + Temperatuurgadiënten: +	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: 30 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: Aan gebouwen Aan kunstgevel (boeiboorden) Paalkast (Meerlaags)	Minimale interne afmeting: Breedte: 15 cm Hoogte: 80 cm Diepte: 2 cm (1 laag) Diepte: 1,5 cm per laag (> 1 laag) Plaatsing: In gebouw(del)en
Kraam verblijfplaats	Hoge eisen: Aantal dieren: ++ Grootte verblijfsruimte: +++ Temperatuurbuffering: ++ Temperatuurgadiënten: +++ Relatief warm binnenklimaat	Minimale interne afmeting: Breedte: Maatwerk Hoogte: Maatwerk Diepte: 2,5 cm Plaatsing: Aan gebouwen	Minimale interne afmeting: Grote verblijfplaats Breedte: Maatwerk Hoogte: Maatwerk Diepte: 2,5 cm Plaatsing: In gebouw(del)en

Afbeelding 24: Eisen permanente mitigatie kasten gewone dwergvleermuis (bron: Kennisdocument gewone dwergvleermuis 2.0).

Huismus

In de nieuwbouw zullen, bij aanwezigheid 1 of 2 huismusnesten, permanente voorzieningen voor huismus worden ingebouwd. In totaal zullen er 5 neststenen (zie tabel 2) ingebouwd worden (zie tabel 2). Er is gekozen voor de neststeen HMP2 – Unitura, deze voldoet aan de eisen van het Kennisdocument huismus (2.1).

Afbeelding 25: Voorgestelde inbouwneststeen huismus (bron: Unitura).

Gierzwaluw

In de nieuwbouw zullen, indien gierzwaluwnesten aanwezig zijn of wanneer er niet door gierzwaluw en huismus wordt gebroed, permanente voorzieningen voor gierzwaluw ingebouwd worden. Er zullen 5 of 10 stenen worden aangebracht, afhankelijk van de uitkomst van het nader onderzoek 2026. Er is gekozen voor de neststeen [GZP2 - Unitura](#), deze voldoet aan de eisen van het Kennisdocument gierzwaluw (2.0).

Afbeelding 26: Voorgestelde inbouwneststeen gierzwaluw (bron: Unitura).

Locatie permanente mitigatie vleermuizen, huismus en gierzwaluw

De nieuwe verblijven worden in de nieuwe situatie ingepast door het bedrijf Novel Work. Er wordt rekening gehouden met het worstcasescenario. Dit is van belang om zeker te weten of alle aangegeven verblijven uit het worstcasescenario ingepast kunnen worden. De daadwerkelijke mitigatie/ het natuurinclusief bouwen zal aangepast worden naar de daadwerkelijke situatie. De kasten/ stenen zullen voldoen aan de eisen uit de diverse Kennisdocumenten. Hierbij wordt gedacht aan hoogte, windrichting, obstructies en dergelijke.

Schetsen van de nieuwe situatie worden separaat aangeleverd. Wel is aangegeven door Novel Work dat de mitigatieopgave van het worstcasescenario ingepast kan worden.

8.4 Doel maatregel

Het doel van de maatregelen is om zorgvuldig te handelen en zo min mogelijk impact te veroorzaken op de aanwezige soorten.

8.5 Effectiviteit maatregel

Tijdelijke en permanente verblijven/ nesten, mits goed opgehangen/ aangebracht blijken in de praktijk goed te werken. Ook uit eigen ervaring weet EcoTierra dat dergelijke (inbouw)kasten en nesten vrij makkelijk en relatief snel in gebruik genomen kunnen worden. Bij het plaatsen van de kasten en stenen wordt bovendien rekening gehouden met de richtlijnen die zijn beschreven in het de Kennisdocumenten van gewone en ruige dwergvleermuizen, huismus en gierwaluw. De beschreven werkwijzen wordt voor betreffende soorten effectief geacht.

8.6 Afhankelijkheid

Voor het plaatsen van de tijdelijke mitigatie is de initiatiefnemer (deels) afhankelijk van derden. Voor de permanente mitigatie is de initiatiefnemer niet afhankelijk van derden.

8.7 Uitvoering maatregel: monitoren

Gezien de bewezen effectiviteit van de aan te brengen permanente mitigatie wordt monitoring niet noodzakelijk geacht.

9 ALTERNATIEVEN

9.1 Alternatieve locatie

Het project is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd.

9.2 Alternatieve uitvoering en werkwijze

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de uiteindelijk aangetroffen soorten worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om effecten op de soorten tot een minimum te beperken.

Het huidige schoolgebouw is in slechte staat. De kelder loopt regelmatig vol met water en het fundament toont gebreken. Het gebouw toont gebreken met betrekking tot brandveilig gebruik. De VGGM heeft aangegeven dat de brandveiligheid in januari 2026 op orde moest zijn. De kosten waren echter aanzienlijk (zie separate offerte) om dit voor elkaar te krijgen. De kosten zouden dan gemaakt worden voor een paar extra maanden in het schoolgebouw. Tevens zal de school deels minder in gebruik kunnen zijn i.v.m. de werkzaamheden. Uit voorgaande oogpunten is er uitstelling toegestaan door de VGGM, met als voorwaarde dat de school wel in 2026 gesloopt zou worden.

Gezien de verouderde en verslechterde staat van het gebouw is renoveren of vernieuwbouw niet aan de orde. Tevens voldoet het gebouw niet aan de huidige eisen van het hedendaagse onderwijs.

Tevens is de gemeente genoodzaakt het gebouw uit te breiden i.v.m. de groei van de scholen en het realiseren van voldoende onderwijsvierkante meters. In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) staat beschreven dat door de fusie van basisschool LeerRijk en basisschool De Wensvogel, de locatie De Wensvogel (Geitenbergweg 3) (ver)nieuwbouw krijgt. Tevens wordt er rekening gehouden met verdere uitbereiding van de locatie De Wensvogel. Maatregelen om aan de huidige eisen te voldoen zou zeer waarschijnlijk ook tot gevolg hebben dat verblijven en nesten verloren zouden gaan, bijvoorbeeld door na-isolatie.

9.3 Alternatieve planning

De planning is zoveel mogelijk aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de aangetroffen soorten. Mogelijk dat voor ruige dwergvleermuis de meest optimale periode voor natuurvrij maken niet gehaald wordt. Er is slechts een zeer korte periode voor deze soort aanwezig dat er natuurvrij gemaakt mag worden (15 mei - 15 juli). Dit is tevens de periode dat andere vleermuizen een kraamverblijf kunnen hebben. Tevens is dit de periode dat vogels als huismus en gierzwaluw kunnen broeden. Ook wordt het nader onderzoek pas afgerond in juli. Daarna dient bevoegd gezag de aanvulling aangaande de resultaten nader onderzoek 2026 nog beoordelen. De kans dat er natuurvrij gemaakt kan worden voor 15 juli is daarmee minimaal. Wel wordt getracht om het natuurvrij maken van de ruige dwergvleermuisverblijven zo spoedig mogelijk uit te voeren. Ruige dwergvleermuis staat er wel om bekend snel alternatieve locaties in gebruik te nemen. EcoTierra heeft daar ervaring mee, bij enkele projecten hadden exemplaren van deze soort binnen enkele weken al de nieuwe verblijven gevonden en in gebruik genomen.

De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten geen voordelen.

In onderhavige situatie is er haast geboden met de sloop en nieuwbouw van de school. Tijdens de sloop en nieuwbouw zal de school op een tijdelijke locatie gehuisvest worden. Deze tijdelijke locatie voldoet niet volledig aan de eisen die gesteld worden aan goed onderwijs, waardoor het van belang is deze locatie niet onnodig lang nodig te hebben. Tevens is het belangrijk de impact van de

schoolverhuizing voor de leerlingen minimaal te houden. Derhalve is verhuizen in de zomervakantie het meest wenselijk. Sloop en nieuwbouw volgen dan direct. Tevens is de afspraak gemaakt met de VGGM om de school dit jaar te slopen in verband met de brandveiligheid.

10 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Literatuur

BIJ12. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 2.0, april 2024.

BIJ12. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 2.0, augustus 2024.

BIJ12. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023

BIJ12. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 2.0, juli 2023

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor meervleermuis 24 maart 2025).

Internet

Sovon (www.sovon.nl)

Vogelbescherming Nederland (www.vogelbescherming.nl)

Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl)